

Thomas Boberg skriver fremragende fra apokalypsens rand

Thomas Bobergs 'Abens maske' er ikke blot endnu en øko-, krigs- og kapitalismekritisk digtsamling eller en fatalistisk fortælling om verden af i går. Forfatteren er ikke ude på at tage modet fra os, skriver Anders Rod Thomsen. Foto: Lars Gundersen

ANDERS ROD THOMSEN

23.05.2026

BØGER // ANMELDELSE – Thomas Boberg digter videre, mens verden smuldrer i haikupoesi og punktløs knækprosa. *Abens maske* drejer stille rundt om det dybe mørke, som tidens kriser påkalder sig. Fra klima, krig og kapitalismekritik til naturens forsvindende væsen.

Abens maske

Forfatter: Thomas Boberg

Forlag: Gyldendal

Udkom d. 20. maj 2026.

“Hvad er en digter?” spørger digterjeget retorisk, som var der et svar. Thomas Boberg er digter, og *Abens maske* er hans seneste digtsamling. Bogen er klædt i sort, og det

samme er dens digte, som starter og slutter med ord, der ikke lader sig tøjle af sprogets rammer. Krige raser, klimaet koger over og naturen forsvinder ind i sig selv, mens poesien strømmer fra digterens hånd.

“En digter [...] er et menneske der tager masken af og skriver,” lyder det i et af den slags digte, der mest af alt minder om en frit flydende bevidsthedsstrøm fra en uendelig nats sværmerier.

Masken, som den japanske haiku-mester Matsuo Bashō første gang beskrev i digtet “år efter år / på abens ansigt / en abes maske” fra det syttende århundrede, er svær at skelne fra dens menneskelige indehaver. At digte, skrive lyrik og poesi er dog noget af det tætteste, man kommer det:

“Men under masken er der en maske og så bliver det svært / Lad os i det mindste sige at det er masken som skriver / Er det virkelig en maske? Er det måske et nøgent menneske som leger med kometerne? Sadler op i himlen og bestiger stjernehesten og nu kalder sig for ryttersoldat i universets besynderlige korps af skrivende rastløse multietniske engle?”

Et fingerspejl i mosen

Trods mørkets stigende intensitet bevæger samlingens suiter sig stødt mod den varme, som uvægerligt breder sig fra poesiens brændende lys. Fra åbningsdigte som:

“og cykleansigt i modblæst i Gobiørkenens støvgule / vidder sart og åbent umuligt at krydse stadig / vanskeligere at se nærmere / Men altid lige langt fra sidste hjerteslag,” – og så til kort og kraftfuld økokritik – som her: “for øjnene af os / går isen i stykker // skovene svinder / søerne dør i stilhed // forgiftede insekter / farer vild i vinden // svalernes unger / dratter fra rederne // ikke plads til flere Homo / sapiens snerrer ulven”.

ABENS MASKE

THOMAS BOBERG
DIGTE • GYLDENDAL

Jeget iagttager, konstaterer og begræder det, der ikke blot er ved at ske, men som tilsyneladende allerede er sket. Bobergs form for *tabslyrik* med tryk på afmagtens kolde fatalisme i apokalypsens skær. Læseren oplever en konstant trykkende fornemmelse af vrede, sorg og opgivenhed, følelser og apati, der ingenlunde nytter noget som helst, mens menneskets nedbrydende natur foldes ud i fuldt flor til tonerne af tragiske børnerim, som er alt andet end det, de ligner:

“fordi de kan / leger de med kloden / ud af graven / stiger børnene / askeøjne / fille bom bom bei / krigen kalder / fille bom bom bei”

En snert af Inger Christensens messende lyd lister det op, så det er svært ikke at snuble over ordene, der runger fra digtets krop:

“for øjnene af os slår de hinanden ihjel / for øjnene af os slår de hinanden ihjel / for øjnene af os slår vi hinanden / for øjnene af os / for øjnene / øjnene”

Der er dog mere til det, end som så. *Abens maske* er ikke blot endnu en øko-, krigs- og kapitalisme-kritisk digtsamling eller en fatalistisk fortælling om verden af i går. Forfatteren er ikke ude på at tage modet fra os (hvis der overhovedet er et mod?).

I Thomas Bobergs univers er rejsen aldrig blot en rute, men en lyrisk feberdrøm, mener Anders Rod Thomsen. Foto: Ib Helles Olesen

Værket har et andet mål for øje. Et højere og mere æstetisk ærinde, der kæmper en brav kamp for poesiens plads i et samfund, som nok har glemt den, men som måske aldrig har haft mere brug for dens kærlige klarsyn, end netop nu?

Som Boberg skriver: “er poesien ingenting / i de her tider / for hvem kan / længere tænke på skønhed”

Det stof drømme er gjort af

Med hvad der efterhånden nærmer sig Thomas Bobergs tredivte digtsamling, er det som om, at noget er anderledes. En anden form for bevidsthed strømmer gennem værket, gennem digtene og ordene, sproget og jeg’et.

Boberg *er* i tiden på en anden måde end tidligere. Han skriver fra et sted, der ikke længere findes, som det, der nu er borte, og som kun findes i erindringens flygtige glimt. Som fx:

“husk scenerne duftene kyssene / på de sære kyster / engang for længe siden / regn løber fra graven op i kronen”

Om et digt er godt eller dårligt er ikke væsentligt for fortællingen, selvom de gode selvfølgelig er bedre og langt skønnere at læse, er de dårlige måske netop dårlige af en grund. En årsag, der ikke lader sig definere, men som alligevel fremstår så lysende klar, når man læser digte som

“sort væg / sort bord / sort lampe / sort stol / sort gulv / sort seng / sort støv / sort vand” fra den sorte verdens plettede virkelighed, til vidunderligt volapyk i en drømmende sky af poetisk pladder:

“abeapoteose / andrikshovmod / opturskomik / bonoboswinger / snerrebisse / dødbiderdrøn / flæberøv / måneskrummel / dumhedspille / krigsglæde / kærlighedsstum / tølpermimik / kundeslikker / digturolig / drømmeblind / danskersnude”

I Bobergs univers er rejsen aldrig blot en rute, men en lyrisk feberdrøm. Digtene bevæger sig sømløst fra hverdagens larm til verdens brændpunkter og videre ind i sindets skjulte stier. Digterjeget udforsker, om sproget overhovedet kan tæmme verdens vilde kompleksitet, eller om poesien blot skal være det spejl, der lader spændingen stå uforløst tilbage.

Hvad meningen angår, findes den bedst i lyset af digtene selv. Det gælder både for digteren og den, der læser de strofer, der åbner sig på siderne som et poetisk sprog mellem verden og væren, krig og kærlighed. Slutteligt som læser her, endnu et eksempel::

“er poesien / et hemmeligt brev / du sprætter op / med en hjerteskalpel”.

POV dækker kulturlivet med klassiske anmeldelser, interviews, essays og fotoreportager. Klik dig videre her.

Anders Rod Thomsen

gyldendal

Thomas Boberg

ANDERS ROD THOMSEN

Anders Rod Thomsen skriver anmeldelser, essays, journalistiske reportager, baggrundsartikler og features for flere dagblade, aviser og kulturelle tidsskrifter. Heriblandt Weekendavisen, Føljeton, POV, Soundvenue og Kulturspind.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

POV International

OM POV